

Obsah

Použité skratky 13

Predhovor 15

Prvá časť

VŠEOBECNÉ ZÁKLADY

1.	Základné práva a slobody v pracovnoprávnych vzťahoch ...	19
1.	Všeobecná charakteristika	19
2.	Ľudské práva a slobody – individuálne aspekty a kolektívne dimenzie v pracovných vzťahoch	27
1.	Všeobecná charakteristika	27
2.	Medzinárodné právne aspekty kolektívnych dimenzií a individuálnych dimenzií ľudských práv	32
3.	Európa, sociálne práva a ekonomicke práva.....	39
4.	Vnútrostátne dimenzie ľudských práv a pracovné právo.....	45

Druhá časť

PRÁVO NA ĽUDSKÚ DÔSTOJNOSŤ

3.	Právo na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti.....	55
1.	Historický odkaz teórie ľudskej dôstojnosti	55
2.	Ľudská dôstojnosť – základný princíp právneho štátu	57
3.	Ľudská dôstojnosť – sloboda a rovnosť	59
4.	Pojem a ochrana ľudskej dôstojnosti po priatí Lisabonskej zmluvy	61
4.1.	Ľudská dôstojnosť ako hodnota, základný princíp a základné právo.....	61
5.	Normatívna dimenzia ľudskej dôstojnosti	66
5.1	Ochrana a rešpektovanie telesnej a duchovnej integrity – prvá dimenzia práva na ľudskú dôstojnosť	66
5.2	Elementárna právna rovnosť – druhá dimenzia práva na ľudskú dôstojnosť.....	67
5.3	Zabezpečenie elementárnych základov života – tretia dimenzia práva na ľudskú dôstojnosť.....	69
4.	Zákaz mučenia a neľudského zaobchádzania	71
1.	Všeobecná charakteristika	71

5. Zákaz otroctva povinnej a nútenej práce.....	74
1. Zákaz otroctva	74
2. Zákaz povinnej a nútenej práce	75
3. Zákaz otroctva, nútenej a povinnej práce v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva.....	77

Tretia časť

SLOBODY V PRACOVNOM PRÁVE

6. Právo na slobodu v pracovnom práve.....	83
1. Sloboda v pracovnom práve.....	84
1.1 Sloboda výberu zmluvného partnera	85
1.2 Sloboda uzavretia zmluvy	86
1.3 Sloboda určenia obsahu zmluvy.....	86
1.4 Sloboda rozviazania, resp. zrušenia zmluvy.....	86
1.5 Sloboda vo výbere zmluvnej formy.....	87
1.6 Princíp zmluvnosti v kolektívnom pracovnom práve.....	87
7. Autonomie vôle zaměstnance a její meze v pracovním právu.....	88
1. Všeobecná charakteristika	88
2. Vymezení zásady autonomie vôle	88
3. Specifická povaha pracovněprávního vztahu	89
4. Limity autonomie vôle zaměstnance	90
4.1 Předmět a účel pracovněprávního vztahu	91
4.2 Autonomie vôle druhé smluvní strany	91
4.3 Veřejný zájem	92
4.4 Ochrana zaměstnance.....	93
4.5 Rovné zacházení	93
5. Projevy autonomie vôle a jejího omezení	94
5.1 Způsoby projevu autonomie vôle	94
5.2 Způsoby omezení autonomie vôle	95
6. Autonomie vôle versus nucená práce.....	97
6.1 Převedení na jinou práci	98
6.2 Přechod práv a povinností	99
6.3 Práce přesčas	99
8. Právo na súkromný život.....	100
1. Pojem a obsah práva na súkromný život.....	101
2. Právo na súkromný život podľa Európskeho dohovoru a Charty základných práv EÚ	102
3. Právo na súkromný život podľa Občianskeho zákonníka	103

4. Právo na súkromný život podľa čl. 11 Základných zásad Zákonníka práce.....	104
5. Ochrana práva na súkromný život podľa Európskeho dohovoru	107
6. Ochrana súkromného života v Charte základných práv EÚ ..	108
6.1 Ochrana rodinného života	109
6.2 Ochrana obydlia	109
6.3 Kontrola na pracovisku pomocou videokamier alebo mikrofónov	111
7. Výnimky podľa čl. 7 Charty a čl. 8 Európskeho dohovoru.....	112
7.1 Zásada legality.....	112
7.2 Zásada legitimacy.....	112
7.3 Zásada proporcionality	113
9. Ochrana osobných údajov	115
1. Právne základy	115
2. Ochrana korešpondencie.....	115
3. Ochrana osobných údajov a súkromia pri komunikácii prostredníctvom elektronickej pošty	116
4. Kontrola e-mailov	117
4.1 Skenovanie obsahu e-mailov	118
4.2 Skríning elektronickej pošty na účely odfiltrovania spamu (regulačné opatrenie zamerané proti nevyžiadanej pošte)	119
4.3 Skríning elektronickej pošty na účely detektie vopred určeného obsahu.....	120
4.4 Nové druhy softvérových produktov, ktorých je sledovať, či došlo k otvoreniu e-mailu (napríklad služba „Did they read it“).....	120
10. Právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženskú slobodu	121
1. Pojem náboženstva, viery, sloboda svedomia.....	121
2. Právo na náboženskú slobodu podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ.....	124
3. Výnimky právne korektných zásahov do výkonu náboženskej slobody	124
4. Náboženstvo a viera v pracovnoprávnych vzťahoch	125
5. Výnimky zo zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu náboženstva a viery	127

6. Právo na slobodu prejavu a profesijné požiadavky výkonu práce v cirkvách a náboženských spoločnostiach podľa Dohovoru o ľudských правach a základných slobodach	130
7. Posudzovanie oprávnenosti výnimky zo zákazu diskriminácie z dôvodu náboženstva a viery zo strany súdu	132
11. Právo na slobodný výber a výkon povolania a sloboda podnikania	134
1. Všeobecná charakteristika	134
2. Výkon zárobkovej činnosti v pracovnom pomere	136
3. Právo na podnikanie	137
4. Obmedzenie konkurenčnej činnosti	138
12. Právo na voľný pohyb zamestnancov	139
1. Pojem právna povaha práva na voľný pohyb zamestnancov	139
2. Vymedzenie pojmu zamestnanec	140
3. Obmedzenia z voľného pohybu a pobytu	144
4. Zákaz diskriminácie zamestnancov pri voľnom pohybe zamestnancov	145
4.1 Prístup k zamestnaniu	145
4.2 Právo na slobodný výkon zamestnania a zákaz diskriminácie	147
4.3 Výnimky z práva na voľný pohyb zamestnancov	149
4.3.1 Výkon verejnej služby	149
4.3.2 Oprávnené zásahy do slobody voľného pohybu zamestnancov	150
4.3.3 Dôvody verejného poriadku, bezpečnosti a zdravia	151
4.3.4 Ohrozenie verejného poriadku	152
13. Koaliční svoboda v českém pracovním právu	154
1. Úvod	154
2. K historii práva na odborové sdružování	154
3. Odborové sdružování jako projev koaliční svobody	157
14. Právo na slobodu informácií v judikatúre ESLP	170
1. Všeobecná charakteristika práva na slobodu informácií	170
1.1 Pracovnoprávne súvislosti práva na slobodu informácií	174

2. Zamestnanci a limity práva na slobodu prejavu v čl. 10 Dohovoru	176
3. Problematika zamestnanosti a odmeňovania ako otázka verejného záujmu v kontexte práva na informácie	180
4. Prístup k informáciám o osobnom postavení jednotlivca v kontexte s odmietnutím zamestnať ho na základe týchto informácií a právo byť informovaný s následným dopadom na postavenie zamestnanca	182
5. Sloboda prejavu a postavenie štátnych zamestnancov	184
6. Kritika (ako jeden z atribútov slobody prejavu) zasahujúca do profesionálnej alebo súkromnej sféry jednotlivca.....	185
7. Skončenie pracovného pomeru so zamestnancom z dôvodu prejavenia jeho politickej príslušnosti	186
8. Zákonné obmedzenia práva na slobodu informácií	188
15. Sloboda zhromažďovania v judikatúre ESlP	194
1. Všeobecné hľadisko práva na slobodu zhromažďovania	194
2. Podmienka pokojného zhromaždenia.....	196
3. Možnosť zavedenia obmedzení pri uplatňovaní práva na slobodu zhromažďovania	198
16. Právo združovania a právo na koaličnú slobodu v judikatúre ESlP	201
1. Všeobecná právna charakteristika	201
2. Právo na koaličnú slobodu	213
2.1 Negatívne právo združovania	219
3. Právo odborov na konzultácie so zamestnávateľskými organizáciami	222
4. Právo na kolektívne vyjednávanie	223
5. Právo na kolektívne akcie	226
6. Právo členov odborov na to, aby neboli preložení na iné miesto výkonu práce.....	231
Štvrtá časť ROVNOST	
17. Rovnosť v pracovnom práve	237
1. Všeobecná charakteristika	237
2. Vymedzenie pojmu priama a nepriama diskriminácia	243
2.1 Pojem priama diskriminácia	244
2.2 Pojem nepriama diskriminácia	248

3. Diskriminačné dôvody (znaky)	253
3.1 Pohlavie a rod	253
3.2 Sexuálna orientácia (identita)	254
3.3 Rasa a etnická príslušnosť	255
3.4 Náboženstvo, viera a svetonázor	256
3.5 Zdravotné postihnutie	256
3.6 Vek	258
4. Ďalšie formy diskriminácie	259
4.1 Obťažovanie	259
4.2 Sexuálne obťažovanie	261
4.3 Pokyn na diskrimináciu	263
Piata časť	
SOLIDARITA	
18. Sociální práva.....	269
1. Sociální práva – obecné úvahy	269
2. Listina základních práv EU a sociální práva – obecná charakteristika	274
3. Přehled a členění sociálních práv v LZPEU	275
4. Obsahové vymezení sociálních práv.....	279
4.1 Právo na placenou mateřskou dovolenou a rodičovskou dovolenou	279
4.2 Právo na sociální zabezpečení a sociální pomoc	280
4.3 Právo na ochranu zdraví.....	281
4.4 Práva starších osob.....	281
4.5 Práva osob se zdravotním postižením	282
5. Sociální práva – obecná pravidla výkladu	282
19. Základné sociálne práva – kolízie primeranosti a solidarity	285
1. Ústavné zakotvenie sociálnych práv	285
2. Primeranosť	293
3. Solidarita	297
20. Právo na primeraný pracovný čas a čas odpočinku	304
1. Právne základy	304
2. Právna úprava pracovného času v sekundárnom práve EÚ ...	305
3. Pracovný čas – pojem	308
4. Pracovná pohotovosť	310
5. Maximálny týždenný pracovný čas	311

6. Právo na odpočinok po vykonanej práci.....	311
7. Denný maximálny pracovný čas a doby denného odpočinku po práci	313
8. Výnimky z týždenného odpočinku a rovnocenné náhradné doby odpočinku	315
9. Rovnocenné doby týždenného odpočinku pri uplatnení výnimiek maximálneho týždenného pracovného času.....	317
10. Právny stav týždenného odpočinku podľa Zákonníka práce	319
11. Predĺženie maximálneho týždenného pracovného času na základe individuálnej dohody so zamestnancom (opt-out).....	321
12. Právne základy dovolenky v európskom a medzinárodnom práve.....	323
12.1 Oprávnený subjekt.....	324
21. Právo na spravodlivú odmenu za prácu.....	326
1. Všeobecná charakteristika	326
2. Vývoj doktríny Európskeho súdneho dvora v otázke zásady rovnakej mzdy mužov a žien	330
2.1 Dôvody oprávňujúce odlišné zaobchádzanie pri odmeňovaní za prácu	333
22. Rodina a profesijný život.....	335
1. Európske a medzinárodné právo	335
2. Pracovné podmienky	336
3. Nočná práca	337
4. Uvoľnenie z práce za účelom preventívnej prehliadky	337
5. Zákaz výpovede.....	338
6. Ochrana žien, mužov a matiek podľa Zákonníka práce.....	338
7. Skončenie pracovného pomeru	340
8. Úprava pracovného času	341
9. Materská dovolenka a rodičovská dovolenka.....	342
23. Základné zásady pracovného práva podľa sociálnej nauky katolíckej cirkvi	345
1. Právo na prácu	349
2. Právo na uspokojivé pracovné podmienky	351

3. Právo na odpočinok a primeranú dĺžku pracovného času	355
4. Právo na súkromné vlastníctvo.....	356
24. Nové trendy a výzvy pracovného práva Slovenskej republiky na začiatku 21. storočia	358
1. Systém sociálnej bezpečnosti a pracovné právo	361
Summary	365
Literatúra	366
Vecný register.....	373